A. E. van Vogt — Surogat etern

SUROGAT ETERN

A.E. VAN VOGT

(din volumul Cartea lui Van Vogt

The Book of van Vogt, 1972)

Grayson îndepărtă cătuşele de la mâinile şi picioarele celuilalt.

— Hart! — spuse el tăios.

Tânărul de pe patul de campanie nu se mişcă. Grayson ezită şi apoi îi dădu un şut cu bună-ştiinţă.

— Afurisit să fii, Hart, ascultă-mă! Îţi dau drumul, pentru cazul că nu mă întorc.

John Hart nici nu deschise ochii, nici nu arătă că e conştient de lovitura primită. Zăcea inert; şi singura dovadă că era în viaţă era faptul că nu înţepenise. Era moale. Nu avea nici un pic de culoare în obraji. Părul negru era umed şi lipicios.

Grayson spuse cu toată seriozitatea:

— Hart, ies să-l caut pe Malkins. Ţii minte, a plecat acum patru zile, cu intenţia de a lipsi doar douăzeci şi patru de ore.

Deoarece nu primi nici un răspuns, Grayson vru să-i întoarcă tânărului spatele, dar ezită şi spuse:

— Hart, dacă nu mă întorc, trebuie să ştii unde ne aflăm. Asta e o planetă nouă, înţelegi. Nu am mai fost pe aici până acum. Nava noastră a naufragiat şi trei dintre noi am coborât într-o navă de salvare. Avem nevoie de combustibil. De aceea a ieşit Malkins, şi acum plec să-l caut.

Silueta de pe pat rămase la fel de inertă. Grayson ieşi pe uşă fără nici o tragere de inimă şi se îndreptă spre dealuri. Nu avea nici o speranţă.

Trei oameni se aflau pe o planetă — Dumnezeu ştie unde — şi unul dintre ei era dement. În timp ce se plimba, aruncă o privire în jur, plin de-o uimire neprevăzută. Peisajul era extrem de pământesc; copaci, arbuşti, iarbă şi munţi în depărtare, învăluiţi într-un abur albastru. Era totuşi puţin cam ciudat, pentru că atunci când aterizaseră el şi Malkins avuseseră impresia clară că debarcaseră într-o lume stearpă, fără atmosferă şi viaţă. O briză uşoară îi atingea obrajii. Parfumul florilor se simţea în aer. Văzu păsări zburând dintr-un loc într-altul, printre copaci şi la un moment dat auzi un cântec care semăna izbitor cu cel al unei ciocârlii de fâneaţă.

Merse toată ziua şi nu dădu de urma lui Malkins. Nici nu întâlni vreo aşezare care să indice că există viaţă inteligentă pe planetă. Chiar înainte de apusul soarelui, auzi o femeie chemându-l pe nume.

Grayson se întoarse tresărind: era mama lui, care arăta mult mai tânără decât şi-o amintea, în sicriu, cu opt ani în urmă. Veni spre el şi-i spuse sever:

— Billie, nu-ţi uita galoşii!

Grayson o privea fix, cu ochii clipind a neîncredere. Apoi, deliberat, merse spre ea şi o atinse. Ea îl prinse de mână; degetele ei erau calde şi pline de viaţă.

Spuse:

— Vreau să te duci să-i spui tatălui tău că cina e gata.

Grayson se eliberă din strânsoarea ei, făcu un pas înapoi şi privi în jur. Amândoi stăteau pe un câmp gol. Departe licărea un râu argintiu.

Îi întoarse spatele şi se îndepărtă de ea, cu paşi mari, în lumina amurgului.

Când se uită înapoi, nu mai era nimeni. Peste scurt timp un băiat mergea alături, în pas cu el.

Grayson nu-i acordă nici o atenţie la început, dar în curând îşi privi pe furiş însoţitorul.

Era el însuşi la vârsta de cincisprezece ani.

Înainte ca noaptea să poată estompa orice şansă de recunoaştere, văzu că un al doilea băiat mergea alături de primul. El însuşi la unsprezece ani.

Trei Bill Grayson — gândea omul. Începu să râdă frenetic. O luă la fugă. Când se uită în urmă, era singur. Gâfâind, încetini pasul şi aproape imediat auzi râsul copiilor în întunericul calm: sunete familiare, totuşi efectul lor era năucitor. Grayson bolborosi:

— Toţi,… eu la vârste diferite. Pieriţi din faţa mea! Ştiu că sunteţi doar nişte halucinaţii.

Istovise şi nu mai rămăsese nimic din vocea lui decât o şoaptă discordantă; se gândi: *Numai halucinaţii? Sunt oare sigur?*

. Se simţi inexplicabil de deprimat şi istovit.

— Eu şi Hart — spuse dezgustat — suntem la fel de nebuni.

Zorii veneau reci; şi speranţa lui era ca răsăritul soarelui să pună capăt nebuniei din timpul nopţii. Fiindcă lumina lentă se lungea peste pământ, Grayson se uită zăpăcit în jur. Se afla pe un deal şi jos, la poale, se întindea oraşul lui natal, Calypso, din Ohio.

Se holba în jos la el, necrezându-şi ochilor şi, pentru că arăta exact ca în realitate, începu să fugă spre el.

Era Calypso, dar aşa cum fusese în vremea copilăriei. Se uită după propria casă. El însuşi se afla acolo; cunoştea băiatul acela de zece ani oriunde s-ar fi aflat. Strigă la puştiul care-l privi şi care apoi se întoarse şi fugi în casă.

Grayson se întinse pe iarbă şi-şi acoperi ochii.

— Cineva — îşi spuse — *ceva* ia imagini din mintea mea şi mă face să le văd.

Dacă voia să rămână în toate minţile şi în viaţă trebuia să păstreze gândul acela.

Era a şasea zi de la plecarea lui Grayson. La bordul navei de salvare, John Hart se trezi şi deschise ochii.

— Mi-e foame — spuse tare, nimănui anume.

Aşteptă, nu ştia de ce, apoi se ridică în şezut cu un aer obosit, se dădu jos din patul de campanie şi se îndreptă spre bucătărie. După ce termină de mâncat, porni spre uşă cu gândul să iasă, dar se opri acolo privind îndelung scena pământească ce se desfăşura în faţa lui. Îl făcu să se simtă cumva, mai bine.

Brusc, sări pe pământ şi se îndreptă spre cel mai apropiat deal. Se întuneca repede dar nu-i trecu

prin minte să se întoarcă.

Curând, nava se pierdu, în urma lui, în noapte.

O prietenă din tinereţe ieşi din negură venind spre el şi-i vorbi. Avură o lungă convorbire. În final au decis să se căsătorească.

Ceremonia a fost oficiată de un pastor care sosise la volanul unei maşini şi care găsise ambele familii reunite într-o casă frumoasă, la periferia oraşului Pittsburgh. Prelatul era un bătrân pe care Hart îl cunoştea din copilărie.

Tânărul cuplu plecă să-şi petreacă luna de miere la New York şi la cascada Niagara, după care se îndreptă cu un aerotaxi spre California, pentru a-şi stabili gospodăria. Pe neaşteptate se aflau trei copii acolo, şi aceştia stăpâneau o fermă de o sută de mii de hectare cu un milion de vite; şi mai erau acolo cowboys îmbrăcaţi ca vedetele de cinema.

Pentru Grayson, civilizaţia din jur, care atinsese un nivel de mare dezvoltare şi care fusese iniţial o planetă pustie, avea trăsături de coşmar. Oamenii pe care-i întâlnea aveau o durată de viaţă mai mică de şaptezeci de ani. Copiii se năşteau la nouă luni şi zece zile de la concepţie.

Grayson îngropa şase generaţii ale familiei pe care o fondase. Apoi, într-o zi, în timp ce traversa bulevardul Broadway, din New York, îndârjirea, mersul şi comportamentul unui bărbat care venea din direcţie opusă îl făcu să se oprească.

— Henry — strigă el — Henry Malkins!

— Ei, să fiu… Bill Grayson!

Şi-au strâns mâinile tăcuţi, după primul salut emoţionant. Malkins vorbi primul:

— E un bar după colţ.

În mijlocul celei de-a doua înghiţituri, apăru numele lui John Hart.

— O făptură în căutare de forţă vitală i-a folosit mintea — spuse Grayson sec. Aparent nu are nici o expresie proprie. A încercat să se folosească şi de mine. Aruncă o privire întrebătoare către Malkins.

Celălalt dădu din cap.

— Şi de mine. Cred că noi am rezistat mai bine.

Malkins îşi şterse sudoarea de pe frunte şi continuă:

— Bill, totul e ca într-un vis. Mă căsătoresc şi divorţez la patruzeci de ani o dată. Mă căsătoresc cu o fată care pare de douăzeci de ani. În câteva decenii arată ca de cinci sute de ani.

— Crezi că totul se petrece în mintea noastră?

— Nu, nu — nimic din toate astea. Cred că toată această civilizaţie există — orice aş înţelege eu prin existenţă. Malkins gemu şi continuă: — Hai să nu intrăm în amănunte. Când citesc ceva din filosofia explicativă a vieţii, mă simt pe margine de prăpastie. Numai de-am putea scăpa de Hart, într-un fel.

Grayson zâmbi sinistru.

— Deci n-ai aflat încă?

— Ce vrei să spui?

— Ai vreo armă asupra ta?

Tăcut, Malkins scoase un lansator de raze aciforme. Grayson îl luă, îl îndreptă spre tâmpla

dreaptă şi apăsă pe acul declanşator, în timp ce Malkins se repezi la el înnebunit; era prea târziu.

Fasciculul alb, subţire, păru că pătrunse în capul lui Grayson. Lăsă o gaură arsă, rotundă şi neagră. Grayson, nevătămat, îndreptă ţeava triunghiulară către însoţitorul său.

— Vrei s-o încerc pe tine? întrebă jovial.

Prietenul mai în vârstă se înfioră şi înşfacă arma, spunând:

— Dă-mi-o!

Se calmă pe loc şi întrebă:

— Bill, ce ne facem? Am observat că nu îmbătrânesc.

— Cred că suntem ţinuţi în rezervă — răspunse Grayson.

Se ridică şi-i întinse mâna, spunând:

— Ei bine, Henry, mi-a părut bine că te-am văzut. Hai să ne întâlnim aici, în flecare an, ca să schimbăm impresii.

— Dar…

Grayson zâmbi forţat şi spuse:

— Fii tare, prietene! Nu înţelegi? E cea mai măreaţă realizare din univers. O să trăim veşnic. Noi suntem eventualii înlocuitori, dacă ceva merge prost.

— Dar cine sau ce face acest lucru?

— Întreabă-mă peste un milion de ani. Poate o să-ţi răspund atunci.

Se întoarse şi ieşi din bar. Nu se mai uită înapoi.

———

Note de subsol

Table of Contents

A. E. van Vogt — Surogat etern 1
Note de subsol 10